

EL TEMPS

DIRECCIÓ, ADMINISTRACIÓ, PUBLICITAT I VENDES: Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13. 46001 València. Telèfon: (96) 352 48 69. Fax: (96) 352 09 83.

REDACCIÓ DE BARCELONA: Carrer de Casanova, 46, 4-2. 08011 Barcelona. Telèfon: (93) 451 03 75 i 323 00 71. Fax: (93) 323 35 41.

REDACCIÓ DE MALLORCA: Plaça de Caterina de Thomàs, 4, 4rt, B. 07001 Palma de Mallorca. Telèfon: (971) 72 07 63.

EDITA: Edicions del País Valencià, S.A.
PRESIDENT: Rafael Mansanet.
EDITOR: Eliseu Climent.

DIRECTOR: Oriol Castanys.
SUBDIRECTOR: Miquel Alberola.
REDACCIÓ DE VALÈNCIA: Jordi Sebastià (*Cap de redacció*), Ismael L. Belda, Ignasi Pellicer, Lola Carrasco.
REDACCIÓ BARCELONA: Assumpció Maresma (*Cap de redacció*), 01Eduard Company, Xavier Duran, Oriol Malló, Pere Martí, Sílvia Monfort, Eduard Voltas i Mercè Montoliu.
REDACCIÓ MALLORCA: Miquel Payeras.
CORRESPONSALS: M.C. Grau (Andorra), Cinta Bellmunt (Tarragona), P. Alberola (Alicant), Xevi Planas (Girona), Univera Bertrana (Perpinyà), Judit Casaprima (Lleida), Antoni Albalat (Castelló).
FOTÒGRÀFS: Joan Celià, Rafa Gil, Jordi Morera.

IL·LUSTRADORS: Salva Lloà, Sento.
RÚBRIQUES: Jordi Ballo, Ramon Barnils, Pere Calders, Fabià Estapé, Joan F. Mira, J.J. Pérez Benlloch, Josep M. Sanmartí.
COL·LABORADORS: Andreu Alfaro, Adolf Beltran, Francesc Bueno, Joan A. Benach, Francesc Caballero, Carles Capdevila, Antoni Castel, Jaume Comellas, Santiago Cucarella, Martí Domínguez, Llibert Ferri, Vicent Franch, Carles Gàmez, Manuel Garcia, J.L. Guarnier, Juan M. Jativa, Enric A. Llobregat, Josep M. Lloró, J.V. Marquès, Josep Morell, Sergi Pàmies, Josep M. Pasqual, Vicent Patal, Toni Picazo, Eva Piquer, Miquel Porta Perales, Modest Prats, Pilar Ràhola, Antoni Reig, Màrius Serra, Josep Lluís Sirera, Lluç Soler, Marc Soler, Ferran Torrent, X.R. Trigo, Lourdes Toledo, Daniel Hermosilla.

ARXIU: Jesús Prats (Fotografia).
PUBLICITAT I PROMOCIÓ: Jordi Enguix (*Cap de publicitat*), Pole Position (Catalunya) (93) 302 26 61. Fax: (93) 317 83 45. Oh-Fek, Comunicació i Marketing (València i Balears) (96) 369 66 01
SUBSCRIPCIONS: Begonya Pardo.
PRODUCCIÓ: Francesc Sellés i Josep Agustí (*Correcció lingüística*), Lina Casanovas (*Maquetació*), Faust Ripoll (*Edició*), Rosanna Puchades (*Textos*).
DISSENY: Enric Satué.

FOTOMECÀNICA: Garbí Casa Editorial SA, Añón, Selecrom.
IMPRESSIÓ: Gràfiques Morvedre.
DIPÒSIT LEGAL: V.853-1984
Sol·licitat control d'OJD

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja siga mecànic, fotoquímic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense permís de l'editor.

Després del colp

El món ha viscut pendent de Moscou. A la capital soviètica, ara potser de nou capital només de Rússia, s'ha viscut el que gairebé podria ser ja el darrer episodi de les revolucions de l'Est. Polònia, Hongria, Txecoslovàquia, Lituània, Eslovènia, Alemanya, d'alguna manera també Romania i Bulgària. I ara Rússia. La Unió Soviètica, aquell imperi multinacional nascut de la derrota de l'imperi tsarista i engreixat amb les conquestes de la Segona Guerra Mundial, pot haver iniciat el camí del final, després d'aquest intent de colp d'estat. Un intent que possiblement buscava girar cap endarrere el full de la història i que l'ha acabat de girar, amb tota probabilitat, però cap endavant.

De les imatges que tots retindrem en la nostra ment n'hi ha una que destacarà sempre: la valentia de Borís Eltsin dalt d'un tanc i cridant, amb l'única esperança de tres-centes persones que l'escoltaven, contra el colp. Eltsin, un curiós personatge imprevisible i poc educat políticament, ha donat el to del que la població russa li demanava: els russos el van escollir per sufragi universal perquè fos el seu president -cosa que no han fet amb Gorbatsxov- i li van donar l'encàrrec de defensar les conquestes democràtiques i avançar en la recuperació de la nació russa i en l'estructuració de relacions amb les altres nacions, basades en el respecte mutu. Eltsin ha acceptat el repte i ha estat on havia d'estar. Aquest és el seu capital i haurà d'aprofitar-lo. Com també l'haurien d'aprofitar els governs d'Estònia i Letònia que han proclamat la independència a recer del colp. Com l'hauria d'aprofitar el govern de Moldàvia, el qual va tenir l'actitud més decidida i valenta front a l'intent involucionista, fins i tot va confiscar els periòdics dependents del poder central.

Però Rússia, Lituània i tots els altres països necessitaran molt d'ajut. Ara poden despul·lar-se per sempre més d'una estructura política que els ha portat al caos. Però no serà igual de fàcil desfer-se de les estructures econòmiques.

Ho han de fer. Perquè no tenen més remei. Però no ho poden fer sols. Aquí tenim un paper a representar nosaltres. L'actitud dels governs occidentals ha estat de vergonya abans i durant el colp. D'ajuda real no n'hi va haver ni quan Gorbatsxov va traure l'espantall del colp durant la reunió dels set grans. I les primeres hores del colp van fer pensar que a les cancelleries ja els estava bé "una mica més d'ordre a Moscou". Mitterrand va fer unes desafortunadíssimes declaracions "de comprensió" cap als colpistes, indignes d'un demòcrata. González ha buscat portar l'aigua al seu molí al·ludint al 23-F. Bush va tardar més de mig dia abans d'obrir boca. La CEE, com ja va sent habitual, ha fet el ridícul.

Tot això ha de ser oblidat, millor dit, perdonat, a canvi que ara l'ajuda arribe. I quan diem ajuda no parlem només de crèdits. El colp d'estat a l'URSS ha fracassat perquè hi ha hagut homes i dones que han cregut en la democràcia i han arriscat les seues vides per ella. No hi ha manera d'explicar-los, després d'això, que règims formalment democràtics continuen evadint la responsabilitat de ser solidaris. Responsabilitat que tots i cadascú hem d'assumir en la mesura de les nostres forces.

